

Papieren discussies zonder eigen visie van Carina Molier

Theater

Huis van de Toekomst door Toneelgroep Amsterdam en Molier Media Producties. Tekst Gerardjan Rijnders en anderen. Regie Carina Molier. 12 Maart, Compagnietheater, Amsterdam. Aldaar t/m 1 april.

Het wordt langzaam een open deur: dé werkelijkheid bestaat niet. Wat we zien en herinneren is afhankelijk van wie en wat we zijn. Theatermakers gebruiken dat meervoudig realiteitsbesef als ze gratis beweren dat iedere toeschouwer vooral zijn eigen beeld van de voorstelling moet creëren. Carina Molier, gespecialiseerd in documentair multimediatheater, doet er in *Huis van de Toekomst* nog een schepje bovenop. In deze coproductie van Molier Media Producties met Toneelgroep Amsterdam wordt het publiek geacht de encenering van verschillende kanten te bekijken: van een bed, een stoel, een bank, een trap of een overloop.

Zo krijg je goed zicht op het tijdelijk huis dat in het Amsterdamse Compagnietheater is opgetrokken: een basaal interieur van kamers, gang en bezinningsruimte. Nog was Molier dat niet genoeg. Het multiperspectief drong ook door in de vorm, zelfs in de inhoud van deze met veel camera's en beeldschermen vastgelegde productie.

In *Huis van de Toekomst* komen op verzoek van een paar televisiemakers vijf denkers uit kunst en wetenschap opnieuw bij elkaar om terug te kijken op een mislukt media-experiment waaraan ze eerder deelnamen. Terwijl opnameleider Agnes Adriaansenz (Marnie Blok) hen onder druk bevraagt over wat er misging, ziet de groep fragmenten terug van het nooit uitgezonden programma. Onverwacht viel toen een dode, filosoof Siem Westerveld (op video gespeeld door Matthias Mooij).

Pleegde hij zelfmoord of was hij slachtoffer van zijn eigen theorieën over de 'verdichting van de tijd', volgens welke actie en reactie steeds vaker samenvallen? Blijft er nog (be)denktijd over, vroeg hij zich af.

We kijken door brede ramen naar de ontmoetingen in het huis, zien opnames daarvan op hooggehangen televisies, gemixt met beelden van het gestaakte experiment. We luisteren naar (semi-)wetenschappelijke stokpaardjes van de betrokkenen. Media, kunst, wetenschap, religie, spiritualiteit, amusement, het is allemaal vertegenwoordigd in opvattingen en commentaren. Maar door al die koude drukte gaat verloren wat nu juist interessant is voor drama: hoe reageren de deelnemers op het terugzien van hun gedragingen in deze elitaire variant van *Big Brother*?

Af en toe wordt iemand boos, trekt iemand zich terug, verkleedt iemand zich of maakt iemand eten. Maar verder kunnen de acteurs, zoals Halina Reijn en Benjamin de Wit, niet half hun talenten kwijt in deze bedachte constructie en modelmatige personages. Já, je kunt over de werkelijkheid roepen dat die 'geen aflevering van Baantjer is' en dat die altijd geregistreerd is alvorens waargenomen. Maar dat zijn papieren discussies, geen dramatische dialogen. Net als het breed uitgemeten idee dat onze 'objectieve' bevindingen sterk samenhangen met hetgeen we zelf meemaken.

Molier heeft in dit multiperspectivistisch theaterstuk één belangrijke invalshoek vergeten: haar eigen visie. Het uur lost machteloos op in een extatische zikr-dans onder aanvoering van soefi-acteur Sabri Saad El Hamus. Ja, extase is één manier om aan de 'verdichting van de tijd' te ontsnappen. En ook aan een lauw applaus: iedereen mag naar eigen inzicht weglopen.

Annette Embrechts